FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT MARCO DARMON
fremsat den 3. juli 1990 *

Høje Domstol.

1. De præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af Den Fælles Toldtarif, som Bundesfinanzhof har forelagt, indebærer, at Domstolen skal tage stilling til det samme problem som i sagen Dzodzi [1], nemlig hvorvidt Domstolen er kompetent til at fortolke en fællesskabsretlig bestemmelse for at gøre det muligt for den nationale domstol at anvende den nationale lovgivning, som indeholder en henvisning til fællesskabsbestemmelsen.

2. I den foreliggende sag er der opstået følgende problem: Inden indførslen af et kunstværk fra Nederlandene til Forbundsrepublikken Tyskland anmodede Gmurzynska om en bindende tariferingsudtalelse med hensyn til anvendelsen af den tyske afgiftslovgivning om importomsætningsafgift; den nationale lovgivning henviser med hensyn til fritagelse for eller nedsættelse af importomsætningsafgift til Den Fælles Toldtarif.

3. Problemet er i øvrigt ikke ganske nyt for Domstolen, eftersom Domstolens dom i sagen Thomasdünger [2] netop angik fortolkningen af FTT med henblik på anvendelsen af national lovgivning. Generaladvokaten anførte udtrykkeligt, at Domstolen ikke havde kompetence, men Domstolen besvarede dog den nationale domstols spørgsmål, idet den klart udtrykte ønsket om at respektere den nationale domstols beføjelser inden for rammerne af ordningen med præjudicielle forelæggelser.

4. Denne afgørelse løser ifølge min opfattelse ikke den foreliggende principielle vanskelighed. Kompetencefordelingen mellem den nationale domstol, som alene træffer afgørelse om relevansen af spørgsmålene og deres nødvendighed, og Domstolen forbyder klart Domstolen at tage stilling til den nationale domstols bedømmelse. Domstolen skal derimod undersøge, om den har kompetence til at besvare det forelagte spørgsmål.

5. Den præjudicielle procedure har følgende funktion:

»For at bevare fællesskabskarakteren af den ret, der udspringer af Traktaten, har artikel 177 som mål i alle tilfælde at *sikre, at denne ret får samme virkning* i alle Fællesskabets medlemsstater« [3].

Dette formål med den præjudicielle procedure, nemlig at sikre ensartetheden af fællesskabsrettens virkninger, vedrører efter sin art klart kun fællesskabsrettens anvendelsesområde, *således som den selv fastlægger det.*

6. Den nationale lovgivnings henvisning til fællesskabsretten kan imidlertid ikke udvide

* Originalsprog: fransk.

1 — Hvori jeg også fremsætter forslag til afgørelse i dag (Dom af 18.10.1990, sagen C-297/88 og C-197/89, Sml. s. I-3763, I-3778).

2 — Dom af 26.9.1985, Sml. s. 3001.

3 — Dom af 16.1.1974, Rheinmühlen-Düsseldorf, præmis 2 (sag 166/73, Sml. s. 33), min understregning.

fællesskabsrettens materielle og personelle anvendelsesområde. Det drejer sig om en ensidig og autonom handling, der — under henvisning til den ene eller den anden materielle bestemmelse i fællesskabsretten — ikke har nogen som helst virkning med hensyn til selve fællesskabsrettens anvendelsesområde.

7. I et sådant tilfælde er fortolkningen af fællesskabsretten på ingen måde bestemt til at sikre, at denne ret stedse har samme virkning, dvs. et ensartet indhold med hensyn til anvendelsesområdet. Det drejer sig om en egenartet konstatering, der har til formål at hjælpe den nationale domstol alene ved anvendelsen af national lovgivning uden for fællesskabsrettens anvendelsesområde.

8. Det skal understreges, at Fællesskabets retsordens enhed ikke berøres af situationer, der falder uden for dens anvendelsesområde, uanset det materielle indhold af de normer, som regulerer disse situationer. *Det drejer sig ikke om fællesskabsret uden for fællesskabsrettens anvendelsesområde*: Afgørende for dens korrekte fortolkning er derfor enheden inden for de personelle og materielle rammer, som den definerer. Selv om de begreber, som den anvender inden for disse rammer, kan anvendes til ensidigt at regulere dette eller hint aspekt af en national lovgivning, kan dette ikke udvide fællesskabsrettens anvendelsesområde, og følgelig heller ikke Domstolens kompetence.

9. Jeg skal desuden kort omtale nogle spørgsmål, som der i denne sag opstår i forbindelse med en udvidelse af den præjudicielle mekanismes funktion:

— Kan det antages, at domstole, hvis afgørelser ikke kan ankes, pålægges en forpligtelse til at foretage forelæggelse, når der foreligger en situation, som omhandlet i denne sag?

— Kan dette princip endvidere tages i betragtning selv under en sag, der angår gyldigheden af fællesskabsbestemmelser, som den nationale lovgivning henviser til ensidigt og autonomt?

— Endelig, og især, hvad er retsvirkningerne af Domstolens dom? Uanset det standpunkt, som den forelæggende domstol må antages at indtage efter Domstolens dom, er den nationale domstol da juridisk bundet af ordlyden af Domstolens dom, når den skal anvende national lovgivning og kun denne lovgivning?

Disse spørgsmål kaster lys over de store problemer, som er forbundet med Domstolens deltagelse i et ikke-afgrænset samarbejde, som er løsrevet fra den præjudicielle mekanismes rammer og klare formål. Domstolens rolle ville med andre ord i så fald bestå i at afgive udtalelser eller høringssvar af den type, som en juridisk konsulent undertiden skal give den nationale domstol, når denne skal anvende udenlandsk lovgivning. Dette er imidlertid ikke Domstolens opgave inden for rammerne af den præjudicielle procedure[4].

10. Domstolen kan ganske vist tøve med at tiltræde denne opfattelse af rent praktiske grunde, som er blevet fremført af Kommissionen, der dog under retsmødet har anført, at »teoretiske grunde kan tale mod, at Domstolen har kompetence«.

4 — »Rom-Traktatens egentlige originale nyskabelse består i *med hensyn til anvendelsen af fællesskabsretten* at skabe et direkte forhold mellem de dømmende myndigheder i form af et forhold, *der går langt videre end en simpel konsultation*: nemlig fastlæggelsen af et forhold med hensyn til kompetence og beføjelser«, P. Pescatore: *Le droit de l'intégration*, 1972, A. W. Sijthoff-Leiden, Institut universitaire des hautes études internationales, Genève, min understregning.

11. Jeg er vel vidende om, at mit forslag fører til et resultat, der ved første blik er overraskende; den nationale domstol kan ikke anmode Domstolen om en fortolkning i den foreliggende sag, mens den ville kunne det, såfremt den skulle anvende *samme bestemmelse*, men denne gang i henhold til Den Fælles Toldtarif. Vil en sådan løsning ikke endvidere indebære fare for den ensartede anvendelse af fællesskabsretten?

12. Jeg har længe overvejet dette synspunkt, og jeg er overbevist om, at det drejer sig om et falsk problem, der fører til en forkert løsning. Mit forslag begrænser sig derfor til at fastslå, at kun den nationale domstol kan fortolke de regler, som den skal anvende i henhold til national lovgivning. Den omstændighed, at disse har overtaget deres indhold fra fællesskabsretten, indebærer heller ikke flere farer for fællesskabsrettens enhed, end selve Fællesskabets judicielle system, der gør det muligt for den nationale domstol, bortset fra de tilfælde, hvor den træffer afgørelse som sidste instans, direkte at fortolke fællesskabsretten.

13. En sidste bemærkning vedrørende den foreliggende sag: Ville Domstolens fortolkning af Den Fælles Toldtarif, som skal bidrage til løsning af en tvist, der er opstået i forbindelse med indførsel af et gode fra en medlemsstat til en anden — også selv om det i det foreliggende tilfælde drejer sig om at anvende afgiftsbestemmelser og ikke toldbestemmelser — ikke virke besynderlig tyve år efter gennemførelsen af Toldunionen?

14. Sammenfattende skal jeg foreslå Domstolen at fastslå, at Domstolen ikke har kompetence til at besvare de spørgsmål, som Bundesfinanzhof har forelagt ved kendelse af 6. juni 1989.